

Vergaderjaar 2002–2003

28 277

Wet op het Centraal bureau voor de statistiek

Nr. 9

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 april 2003

1. Inleiding

Naar aanleiding van de regeling van werkzaamheden van 3 april jl. (Handelingen der Kamer II, vergaderjaar 2002–2003, nr. 57, blz. 3536–3537) heeft u mij verzocht te voldoen aan het verzoek van het lid Van der Ham om schriftelijk uiteen te zetten wat de stand van zaken is bij het financieel beheer van het CBS (203-038).

Zoals ik ook in mijn brief van 26 maart jl. schreef (Kamerstukken II, 2002/2003, 28 277, nr. 6) is het oorspronkelijke wetsontwerp dat op 27 maart 2002 aan Uw Kamer is aangeboden, bij nota van wijziging (Kamerstukken II, 2002/2003, nr. 7) in overeenstemming gebracht met het gewijzigde voorstel voor een Kaderwet zelfstandige bestuursorganen.

Aan de invoering van een baten-lastenstelsel bij het CBS en verdere verzelfstandiging is door mij en mijn voorgangers steeds de voorwaarde gesteld dat het financieel beheer op orde moet zijn en het CBS aan de instellingsvoorwaarden voor baten-lastendiensten moet voldoen (Kamerstukken II, 2001/2002, 28 277, nrs. 1–3, Kamerstukken II, 2002/2003, 28 277, nr. 5; Kamerstukken II, 1999/2000, 26 465, nr. 7).

Met deze brief wil ik bevestigen dat het CBS aan de instellingsvoorwaarden voldoet en dat er daarom geen belemmeringen zijn om de verzelfstandiging van het CBS per 1 januari 2004 van start te laten gaan. Het «groene licht» van de Toetsingscommissie Verzelfstandiging en de bevindingen van de Auditdienst over het financieel beheer liggen aan deze mening ten grondslag.

Ter voorbereiding op de verdere verzelfstandiging heeft het CBS in de afgelopen twee jaar een intensief traject doorlopen in nauwe afstemming met het Begeleidingsteam Verzelfstandiging van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Financiën. Onder-

staand ga ik kort in op de invulling die het CBS heeft gegeven aan de vereiste instellingsvoorwaarden en de gerealiseerde verbetering van het financieel beheer. Tenslotte informeer ik u over de verantwoording die het CBS zal afleggen aan de Kamer.

2. Instellingscriteria

Conform het Kabinetbesluit heeft de Toetsingscommissie Verzelfstandiging het CBS getoetst aan de aangescherpte instellingscriteria voor agent-schappen (Tweede Kamer, vergaderjaar 2000–2001, 26 542, nr. 70). De Toetsingscommissie concludeert dat de aangeleverde producten over het algemeen van een goed niveau zijn en een goed beeld geven van de wijze waarop het resultaatgerichte besturingsmodel bij het CBS wordt vormgegeven. De Toetsingscommissie heeft derhalve «groen licht» gegeven voor het verder verzelfstandigen van het CBS per 1 januari 2004. Voorts is de ontwerp wet op het Centraal Bureau voor de Statistiek gelegd langs de normen uit de ontwerp Kaderwet ZBO.

Het CBS heeft de volgende producten ontwikkeld en/of ingevoerd teneinde te voldoen aan de instellingscriteria:

1. *Extern besturingsmodel*
Het extern besturingsmodel beschrijft de externe omgeving van het CBS met daarin de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de DG CBS, de Centrale Commissie voor de Statistiek (CCS) en de Minister van Economische Zaken. Tevens wordt de externe planning & controlcyclus beschreven en de doelmatigheidsindicatoren die hierin worden gebruikt.
2. *Intern besturingsmodel*
Het interne besturingsmodel brengt vanuit de stakeholders en besturingsfilosofie de interne planning & controlcyclus in beeld. Nader uitgewerkt zijn onder meer de verantwoordelijkheden van de interne bestuurders, de producten van het CBS, de interne sturingsvariabelen en doelmatigheidsindicatoren.
3. *Kostprijsmodel*
Het kostprijsmodel van het CBS biedt de mogelijkheid om de producten en diensten kostendekkend aan te bieden.
4. *Risico-afspraken tussen het CBS en EZ*
Dit betreft een inventarisatie van de risico's die het CBS loopt en afspraken tussen EZ en het CBS over de wijze waarop deze worden afgedekt.
5. *Een plan van aanpak voor het proefdraaien met een baten-lastensystematiek*
Het proefdraaien betreft het volledig werken met het resultaatgericht besturingsmodel en de baten-lasten administratie. Het CBS is op grond van de positieve reacties van de Toetsingscommissie per 1 april 2003 gestart met het proefdraaien.
6. *Een plan van aanpak voor het opstellen van een openingsbalans;*
Het plan van aanpak openingsbalans is ondertekend door de DG CBS, de directeur AD en de directeur FEZ.
7. *Een plan van aanpak verbetering financieel beheer*
Het CBS heeft in 2002 veel aandacht besteed aan het aanbrengen van verbeteringen in het financieel beheer, conform een daartoe opgesteld plan van aanpak. De Auditdienst van EZ constateert in de auditrapportage over het jaarverslag van EZ dat het financieel en materieel beheer van het CBS in zijn algemeenheid voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

3. Informatievoorziening aan de Kamer

Het succesvol doorlopen voorbereidingstraject tot de verzelfstandiging en de gerealiseerde verbetering ten aanzien van het financieel beheer sterken mij in het vertrouwen dat het CBS zich verder zal ontwikkelen als een kwalitatief hoogwaardige, kostenbewuste en prestatiegerichte organisatie.

Conform de bepalingen in het wetsontwerp Wet op het Centraal bureau voor de statistiek zal ik de Kamer regulier en periodiek rapporteren over de prestaties van het CBS, de gerealiseerde doelmatigheidsverbetering en de kwaliteit van het financieel beheer. Om vast te stellen in hoeverre aantoonbaar doelmatig wordt gewerkt, zal in de begroting, jaarverslag en jaarrekening inzicht worden gegeven in de kostprijsontwikkeling en daarbij horende kwaliteitsindicatoren. Daarnaast voorziet het wetsontwerp er in dat de minister elke vijf jaar een verslag naar de Staten-Generaal zendt ten behoeve van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van het CBS.

Afsluitend zou ik u gaarne nog een keer in overweging willen geven het wetsvoorstel op korte termijn te agenderen voor behandeling in uw Kamer.

De Minister van Economische Zaken,
J. F. Hoogervorst